

Львівський національний університет імені Івана Франка

Факультет педагогічної освіти

Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан
факультету педагогічної освіти

_____ Герцюк Д. Д.

« _____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу

Галузь знань 01 «Освіта»

Спеціальність 012 «Дошкільна освіта»

Магістр дошкільної освіти

Денна форма навчання

2020

Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу. Робоча програма для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта». освітній рівень магістр дошкільної освіти.

Розробник: доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи, кандидат психологічних наук Субашкевич І. Р.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи

Протокол від “28” серпня 2020 р. № 1

Завідувач кафедри _____ проф. Островська К. О.

Схвалено Вченою радою факультету педагогічної освіти

Протокол від “31” серпня 2020 р. №1

Голова Вченої ради _____ доц. Герцюк Д. Д.

© Субашкевич І.Р., 2020 р.

© Субашкевич І.Р., 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)
Модулів – 1		Рік підготовки:
Змістових модулів – 3	Напрямок підготовки <u>012 «Дошкільна освіта»</u> (шифр і назва)	9-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>немає</u>		Семестр
Загальна кількість годин - 120 год	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	32-й
		Лекції
		16 год.
		Практичні, семінарські
		16 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		88 год.
		Індивідуальні завдання: год.
	Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування системи знань про психологічні особливості інформаційного суспільства, виклики і ризики перехідного періоду, основи рефлексивного підходу до медіаосвіти в інформаційному суспільстві, засвоєння пріоритетних принципів рефлексивного управління в просторі медійних технологій, формування вміння застосовувати здобуті знання у практичній діяльності; формування професійної медіакомпетентності для здійснення ефективного професійно-педагогічного спілкування, вдосконалення індивідуального стилю професійно-педагогічного спілкування з урахуванням новітніх феноменів інформаційного суспільства.

Завдання курсу:

- допомогти слухачам глибоко оволодіти знаннями щодо психології розвитку людини в інформаційну добу людства, психотехнологічного підходу в медіатизованій освіті, інноваційних медіа-технологій комунікації та їх ефективності;
- навчитися застосовувати медіапсихологічні рефлексивні технології спілкування у процесі безпосередньої професійної діяльності та при виступах в ЗМК.

Програмні компетентності:

- Інтегративна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в організації та моніторингу освітнього процесу в системі дошкільної освіти. або під час навчання фахівців із системи дошкільної освіти.
- ЗК-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-5. Здатність працювати в команді.
- ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК-7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ФК-1. Здатність організовувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- ФК-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.
- К-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.
- ФК-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.
- ФК-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.
- ФК-10. Здатність розуміти тенденції в освіті, вміти розпізнавати їх потенційні результати і наслідки з метою удосконалення змісту підготовки педагогічних кадрів.

Програмні результати навчання (Р):

- Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу.

- Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності.
- Організувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії.
- Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини.
- Виявляти та відтворювати в практичній діяльності вихователя закладу дошкільної освіти передовий педагогічний досвід та результати досліджень.
- Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого-педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики.
- Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.
- Розв'язувати практичні завдання у сфері організації та управління дошкільною освітою на основі опрацювання та аналізу професійно важливих знань.
- Володіти навичками педагогічного коучингу та самокоучингу.
- Володіти методологією та методами здійснення психолого-педагогічних (прикладних) досліджень / проектів, презентувати результати наукового пошуку.
- Організувати роботу в групі, колективі, забезпечувати профілактику та розв'язання конфліктних ситуацій, попереджувати виникнення загроз і небезпек у професійній діяльності.
- Демонструвати володіння технологіями комунікації, брати участь у фахових дискусіях, готувати усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основоположні проблеми в області медіапсихології;
- аспекти функціонування медіакультури в сучасному суспільстві.

вміти:

- самостійно аналізувати різні теоретичні підходи та концепції в області медіапсихології;
- застосовувати психологічні знання на практиці організації інформаційно-психологічної безпеки особистості.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи медіапсихології

Тема 1. Поняття медіапсихології. Категорії медіапсихології.

Тема 2. Методи медіапсихології.

Тема 3. Психологічні дослідження медіа культури: проблеми і перспективи.

Змістовий модуль 2. Вплив медіа на особистість

Тема 4. Психологічні механізми впливу медіа на психіку.

Тема 5. Вікові норми взаємодії дитини з інформаційним простором.

Тема 6. Медіа-насильство та агресивність. Групова рефлексія.

Тема 7. Типологія медіа-залежностей та основні методи їх подолання.

Тема 8. Медіапсихологічні технології формування ціннісних орієнтацій особистості.

Тема 9. Медіапсихологічні технології розвитку толерантного ставлення до людей з особливими потребами.

Змістовий модуль 3. Психологічний аналіз медіаконтенту

Тема 10. Психологія кіно мови.

Тема 11. Психологічний аналіз кінофільмів: рефлексивний підхід.

Тема 12. Реклама як інструмент маніпуляції. Використання мотивів підсвідомого впливу.

Тема 13. Психотехнології в рекламі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	л	с	п	с. р	ла б.	раз ом
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ - 1						
Змістовий модуль 1						
Теоретичні основи медіапсихології						
Тема 1. Поняття медіапсихології. Категорії медіапсихології	2					2
Тема 2. Методи медіапсихології	2					2
Тема 3. Психологічні дослідження медіа культури: проблеми і перспективи		2		8		10
Разом за змістовим модулем 1	4	2	0	8	0	14
Змістовий модуль 2						
Вплив медіа на особистість						
Тема 4. Психологічні механізми впливу медіа на психіку	2					2
Тема 5. Вікові норми взаємодії дитини з інформаційним простором			2	10		12
Тема 6. Медіа-насильство та агресивність. Групова рефлексія	2					2
Тема 7. Типологія медіа-залежностей та основні методи їх подолання			2	10		12
Тема 8. Медіапсихологічні технології формування ціннісних орієнтацій особистості	2		2	10		14
Тема 9. Медіапсихологічні технології розвитку толерантного ставлення до людей з особливими потребами	2		2	10		14
Разом за змістовим модулем 2	8	0	8	40	0	56
Змістовий модуль 3						
Психологічний аналіз медіаконтенту						
Тема 10. Психологія кіномови	2					2
Тема 11. Психологічний аналіз кінофільмів: рефлексивний підхід			2	10		12
Тема 12. Реклама як інструмент маніпуляції. Використання мотивів підсвідомого впливу	2					2
Тема 13. Психотехнології в рекламі			2	10		12
Модульний контроль			2	20		22
Разом за змістовим модулем 3	4	0	6	40	0	50
Усього годин на весь курс навчання	16	2	14	88	0	120
ЗАЛІК						2

5. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Психологічні дослідження медіа культури: проблеми і перспективи	2
	ВСЬОГО	2

6. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 5. Вікові норми взаємодії дитини з інформаційним простором	2
2	Тема 7. Типологія медіа-залежностей та основні методи їх подолання	2
3	Тема 8. Медіапсихологічні технології формування ціннісних орієнтацій особистості	2
4	Тема 9. Медіапсихологічні технології розвитку толерантного ставлення до людей з особливими потребами	2
5	Тема 11. Психологічний аналіз кінофільмів: рефлексивний підхід	2
6	Тема 13. Психотехнології в рекламі	2
7	Модульний контроль	2
	ВСЬОГО	14

7. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин
	Не передбачено	0

8. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Психологічні дослідження медіа культури: проблеми і перспективи	8
2	Тема 5. Вікові норми взаємодії дитини з інформаційним простором	10
3	Тема 7. Типологія медіа-залежностей та основні методи їх подолання	10
4	Тема 8. Медіапсихологічні технології формування ціннісних орієнтацій особистості	10
5	Тема 9. Медіапсихологічні технології розвитку толерантного ставлення до людей з особливими потребами	10
6	Тема 11. Психологічний аналіз кінофільмів: рефлексивний підхід	10
7	Тема 13. Психотехнології в рекламі	10
8	Модульний контроль	20
	ВСЬОГО	88

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний;
- репродуктивний;
- проблемний;
- частково-пошуковий (евристичний);
- дослідницький;
- наочні;
- словесні;
- практичні;
- інтерактивні методи: метод проектів.

11. Методи контролю

1. Усні відповіді на семінарському занятті.
2. Виконання практичних робіт.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

*Норми оцінювання
навчальних досягнень студентів
при запровадженні 100 - бальної системи*

Поточне тестування та самостійна робота								За семестр	Сума
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2				Змістовий модуль № 3				
Т 3	Т 5	Т 7	Т 8	Т 9	Т 11	Т 10	МК	100	100
10	10	10	10	10	10	10	30		

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

- максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується заліком, становить за поточну успішність 100 балів. Якщо студент протягом семестру набирає менше 51 балу, тоді під час заліку він проходить тестування, яке оцінюється в 25 балів;
- при оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>	
			<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>	<i>Залік</i>
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	C	<i>Добре</i>		
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	E	<i>Достатньо</i>		

Критерії та норми оцінювання

Основними критеріями є:

- характер засвоєння знань, умінь і навичок (обсяг, повнота, правильність, точність знань, їх міцність);
- якість відповіді студента (рівень осмислення, аргументації, аналізу, послідовність, самостійність творчого застосування, виразність мови);
- якість виконання роботи (збереження науковості, системи, повнота і правильність, самостійність суджень, грамотність викладу);
- рівень вихованості (старанність, гуманізм, добрі справи і вчинки, активність, дотримання норм поведінки, моральне здоров'я, ціннісні орієнтири).

ОЦІНКА «ВІДМІННО»

- правильне, повне засвоєння програмового матеріалу;
- свідоме, аргументоване висвітлення теми, правильне і доцільне використання наукової термінології;
- логічний, послідовний виклад матеріалу, підтвердження теоретичного матеріалу прикладами, фактами з різних сфер;
- вміння аналізувати поняття, твердження, явища, закономірності;
- самостійне, творче застосування знань, розкриття причин і взаємозв'язку, взаємозумовленості;
- виразність, багатогранність мови, вміння формулювати висновки та власні судження.

ОЦІНКА «ДОБРЕ»

- свідоме, повне засвоєння матеріалу програми, але з деякими неточностями і прогалинами у другорядному матеріалі (1-2 незначні помилки);
- аргументована відповідь, наявність висновків і власних суджень;
- самостійне, творче застосування, інколи з допомогою викладача;
- незначне порушення послідовності викладу;
- недостатня виразність мови, наявність неточностей у висновках.

ОЦІНКА «ЗАДОВІЛЬНО»

- неповне засвоєння матеріалу програми, виклад матеріалу з кількома (3-5) незначними помилками, які студент може виправити за допомогою викладача;
- самостійне, репродуктивне застосування знань за вказівкою викладача;
- деякі порушення логічності і послідовності викладу; недостатнє розкриття суті явищ, понять;
- недостатнє самостійне мислення, не проглядається причинно-наслідковість, взаємозв'язок;
- бідність мови, відсутність або неконкретність висновків.

ОЦІНКА «НЕЗАДОВІЛЬНО»

- відсутність знань, умінь і навичок;
- знання матеріалу за обсягом менше половини;
- несвідоме, механічне використання лише фрагментарних знань;
- виклад матеріалу з великими помилками, без системи і належної аргументації;
- відсутність логіки і мисленевої діяльності, не зроблені висновки, узагальнення;
- допущено більше 5 грубих помилок у використанні наукових понять і термінології.

13. Методичне забезпечення

1. Курс лекцій з тем, що виносяться на теоретичне опрацювання.
2. Підручники та посібники (з розрахунку 1 : 2).
3. Плани практичних та семінарських занять.
4. Завдання для самостійного опрацювання.
5. Базова та допоміжна література.
6. Пакети завдань для здійснення контролю: тестові завдання, контрольні роботи, питання для усних відповідей, теми творчих робіт, завдання для ККР, перелік питань до екзамену, перелік і зразки практичних завдань до екзамену, блок запитань і завдань для самоконтролю за самостійно опрацьованим навчальним матеріалом.

14. Рекомендована література**Базова**

1. Медіакультура: соціально-психологічний підхід / За ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. – К.: Міленіум, 2010. – 440 с.
2. Найдьонова Л.А. Медіапсихологія: основи рефлексивного підходу. Підручник / Л.А. Найдьонова; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2015. – 244 с.
3. Субашкевич І. Р. Формування медіаосвіченості студентської молоді: монографія / І. Р. Субашкевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 249 с.
4. Субашкевич І. Р. Формування ціннісно-сміслової сфери студентів педагогічних спеціальностей медіапсихологічними технологіями : [практ. посіб.] / Ірина Романівна Субашкевич. – Львів : Растр-7, 2016. – 59 с.

Допоміжна

1. Найденова Л. А. Последствия эскалации парасоциальных отношений с виртуальными персонажами / Л. А. Найденова // Современные тенденции в развитии российского медиаобразования : сб. материалов всерос. науч. практ. конф. в 2 т. – М., 2010. – Т. 1 – С. 212–220.

2. Найдюнов М. І. Формування системи рефлексивного управління в організаціях. – К.: Міленіум, 2008.
3. Найдюнова Л. А. Кібер-булінг підлітків (віртуальний терор) як новітній феномен інформаційної доби: теоретико-методичні засади подолання і профілактики / Л. А. Найдюнова // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – №8. – С. 10–18.
4. Субашкевич І. Ефективність застосування медіаосвіти у процесі фахової підготовки студентів психолого-педагогічних спеціальностей / І. Субашкевич, А. Медвецька. // Актуальні питання гуманітарних наук: Міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – 2020. – С. 254–259.
5. Iryna Subashkevych, Vira Korniat. Using media-psychological technologies to form tolerant attitude towards children with disabilities in pedagogical specialists in the process of their professional training in Ukraine // SPECIALUSIS UGDYMAS/ SPECIAL EDUCATION, ISSN 1392-5369 (Print), ISSN 2424-3299 (Online), No 1 (41), 2020, DOI: 10.21277/se.v1i41.521. (Scopus). – Режим доступу до ресурсу: <http://www.socialwelfare.eu/index.php/SE/article/view/521>

Інтернет-ресурси

1. www.medialiteracy.org.ua
2. mediaosvita.org.ua
3. osvita.mediasapiens.ua
4. www.aup.com.ua
5. www.mediakrytyka.info